

Vejledning i håndtering af udvalgte veterinære lægemidler til brug i økologiske svinebesætninger

Målet med lovgivningen omkring medicinanvendelse er, at dyrlægen i samarbejde med landmanden og eventuel anden faglig kompetent person sikrer, at der ikke anvendes lægemidler i et omfang, der medfører risiko for dyrevelfærd eller fødevarerikkerhed.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

Svinebesætninger med mere end 300 søer eller 3.000 slagtesvin eller 6.000 smågrise skal have en sundhedsrådgivningsaftale, uanset om besætningen er økologisk eller konventionel. For økologiske besætninger: Vær opmærksom på evt. Brancheregler.

Økologiske besætninger skal overholde såvel Fødevestyrelsens generelle regler som de økologiske regler. [Skema med oversigt over generelle og økologiske regler for behandling af udvalgte sygdomme fremgår her.](#)

Det understreges, at oversigten er skematisk og afgrænset. Der er således kun omtalt de situationer, som hyppigst giver anledning til spørgsmål.

Detaljer omkring krav til opbevaring (etiketter, hygiejne m.m.) eller kategori af landmandspraksis er ikke omtalt.

Veterinære lægemidler der omtales:

- Antibiotika
- Smertelindrende midler til brug for kastration af grise
- Smertelindrende midler til brug ved andet end kastration
- Parasitmidler (antiparasitære midler, ormemedler)
- Zink

Ved "håndtering" menes her i forhold til:

1. Ordineringsperiode og Behandlingsperiode
2. Opbevaring på bedriften
3. Diagnose og ordinerings
4. Udlevering eller afhentning på apotek
5. Behandler

Ad 1. Ordineringsperiode og behandlingsperiode

Ved ordineringsperiode forstås det tidsrum, hvortil dyrlægen ordinerer medicin. Dyrlægen fastsætter ordineringsperioden, hvis maksimale længde afhænger af, hvilken type sundhedsrådgivningsaftale, der er indgået.

Ved behandlingsperiode forstås det nøjagtige antal dage indenfor ordineringsperioden, som dyrene skal behandles for den diagnosticerede sygdom.

Økologi-regel:

Grundreglen er, at veterinære lægemidler kun må opbevares på bedriften under behandlingsforløbet (det antal dage det enkelte dyr skal behandles) og kun til dyr, identificeret af dyrlægen (dvs. ikke til generel behandling af dyr, som landmanden selv identificerer, eller til dyr, som endnu ikke er født).

Normalt defineres én behandling i økologireglerne som en behandling, der kan afsluttes indenfor 14 dage. Reglen har betydning for, hvordan behandlingerne tæller i det økologiske behandlingsregnskab, men giver ikke automatisk adgang til at opbevare lægemidlet i op til 14 dage.

Fødevestyrelsens generelle regel:

Den besætningsansvarlige må kun opbevare lægemidler inden for den ordineringsperiode, som dyrlægen har fastsat, medmindre lægemidlerne er genordinerede. Det er også på betingelse af, at dyrlægen har udleveret en skriftlig anvisning, som den besætningsansvarlige skal følge, opbevare og kunne forevise for kontrollen. Hvis dyrlægen ordinerer lægemidler til mere end 5 dage fremgår bl.a. ordineringsperioden af anvisningen, der skal underskrives af dyrlæge og den besætningsansvarlige, (jf. § 4 og § 5 i dyreejerbekg. nr. 780/2010 med senere ændringer).

Hvis der ikke er en sundhedsrådgivningsaftale, eller hvis der alene foreligger en basisaftale om sundhedsrådgivning, må der i svinebesætninger, kun udleveres eller ordineres receptpligtige lægemidler til højst 5 dage, jf. § 23 og § 24 i dyrlægebekg. nr. 785/2010 med senere ændringer, hvor reglerne for de forskellige dyrearter og -grupper også fremgår.

En telefonordination må kun være et supplement til et lægemiddel, der blev ordineret eller genordineret ved det sidste rådgivningsbesøg. Bemærk ordinationsperioden tælles fra datoen på selve besøget og ikke fra tidspunktet for telefonordination. Der skal ikke fremsendes ny anvisning, da denne telefonordination hører ind under den anvisning, der blev givet ved rådgivningsbesøget (jf. § 24, stk.10 i dyrlægebekg. nr.785/2010).

Konsekvens for økologer:

Hvis der iværksættes en behandling (med veterinært lægemiddel), som rækker ud over 5 dage, kræver det, at der forinden er indgået en sundhedsrådgivningsaftale med tilvalgsmodul. Da dette er en generel FVST regel (jf. § 23 i bek. 785/2010) gælder det også for konventionelle.

Ad 2. Opbevaring på bedriften

Økologi-regel:

For antibiotika, smertelindrende medicin, parasitmidler og zink gælder det, at de kun må opbevares på bedriften i behandlingsperioden. For antibiotika, smertelindrende medicin, parasitmidler og zink gælder det, at de kun må opbevares på bedriften i behandlingsperioden.

Fødevestyrelsens generelle regel:

Den besætningsansvarlige må kun opbevare lægemidler inden for den ordineringsperiode, som dyrlægen har fastsat, medmindre lægemidlerne er genordinerede. Det er også på betingelse af, at dyrlægen har udleveret en skriftlig anvisning, som den besætningsansvarlige skal følge, opbevare og kunne forevise for kontrollen, jf. § 4 og § 5 i dyreejerbekg. nr. 780/2010 med senere ændringer. Hvis dyrlægen ordinerer lægemidler til mere end 5 dage fremgår bl.a. ordineringsperioden af anvisningen, der skal underskrives af dyrlæge og den besætningsansvarlige.

Konsekvens for økologer:

For antibiotika og smertelindrede medicin er reglerne mere restriktive end de generelle regler. Vær opmærksom på, at der m.h.t. zink kun må anvendes godkendte produkter. Pt. er "Vetzink oral" eller "Vetzink premix" godkendt.

Ad 3. Diagnose

Dyrlægen diagnosticerer som udgangspunkt sygdommene i tilslutning til et besætningsbesøg. Dyrlægen kan under visse forudsætninger og betingelser stille en besætningsdiagnose (en diagnose, der omfatter hele besætningen).

Konsekvens for økologer:

I økologiske besætninger skal dyrlægen stille diagnosen på enkeltdyrsniveau, uanset om der er indgået sundhedsrådgivningsaftale med tilvalgsmodul

Ad 4. Udlivering eller afhentning på apotek

Dyrlægen må højst udlevere medicin til 5 dages anvendelse. Medicin ud over 5 dage skal ordineres via apotek.

Ad 5. Behandler

Hvorvidt behandlingen skal foretages af dyrlægen eller må foretages af landmanden, afhænger af typen af lægemiddel, dyreart og dyregruppe. Der er tillige krav om f.eks. medicin håndteringskursus.

Aflevering af medicin

Apoteket har pligt til at tage medicin retur.